

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Zvláštní režim pro obchodníky s použitým zbožím, uměleckými díly, sběratelskými předměty a starožitnostmi

Při obchodování s použitým zbožím, uměleckými díly, sběratelskými předměty a starožitnostmi lze podle § 90 zákon č. [235/2004](#) Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon o DPH") zvláštní režim zdanění. Využití zvláštního režimu není pro plátce daně povinné, ale dobrovolné. V následujícím textu bude problematika zvláštního režimu zdanění vysvětlena a rozebrána na konkrétních příkladech.

Definice pojmů

Obchodníkem se podle § 90 odst. 1 písm. c) zákona o DPH rozumí plátce nebo osoba registrovaná k dani v jiném členském státě, která v rámci uskutečňování ekonomických činností pořizuje nebo dováží použité zboží, umělecké předměty, sběratelské předměty nebo starožitnosti za účelem dalšího prodeje, jednajíc na vlastní účet nebo na účet jiné osoby, pokud ji náleží odměna.

Použitým zbožím se podle § 90 odst. 1 písm. b) zákona o DPH rozumí hmotný movitý majetek, který je vhodný k dalšímu použití v nezměněném stavu nebo po opravě

Uměleckými díly, sběratelskými předměty a starožitnostmi se podle § 90 odst. 1 písm. b) zákona o DPH rozumí zboží uvedené v příloze č. 4 zákona o DPH. Toto zboží je vymezeno kódem nomenklatury celního sazebníku a současně je nutné, aby dané zboží odpovídalo slovnímu popisu zboží k tomuto kódu.

Jedná se o **umělecká díla**, která jsou tapisérie zhotovené ručně podle originální předlohy poskytnuté umělcem, nejvýše však v osmi kopiích; nástěnné textilie, zhotovené ručně podle originální předlohy poskytnuté umělcem, nejvýše však v osmi kopiích; obrazy, malby, kresby, koláže, a podobná výtvarná díla, zhotoveny zcela výhradně ručně umělcem, kromě plánů a výkresů pro architektonické, technické, průmyslové, obchodní, topografické nebo podobné účely, ručně dekorované a zhotovené předměty, divadelní kulisy, ateliérová a podobná malovaná pozadí; původní rytiny, tisky a litografie, které jsou zhotoveny umělcem bezprostředním přetiskem v omezeném počtu exemplářů v černobílém nebo barevném provedení a to výhradně ručně nikoli mechanickým nebo fototechnickým postupem; původní plastiky a sochy z jakéhokoliv materiálu, pokud byly zcela zhotoveny umělcem; odlévané sochy do 8 kusů, pokud výroba probíhá pod dohledem umělce nebo jeho právního zástupce.

Dále se jedná o **sběratelské předměty**, kterými jsou poštovní známky, výplatní známky nebo kolky, obálky frankované a opatřené poštovním razítkem prvního dne emise známky, poštovní ceniny a obdobné frankované či nefrankované předměty, pokud nejsou zákonným platidlem ani nejsou zamýšleny k použití jako zákonné platidlo; sbírky a sběratelské předměty zoologického, botanického, mineralogického, anatomického historického, archeologického, paleontologického, etnografického nebo numismatického zájmu.

Starožitnostmi se rozumí jiné předměty než umělecká díla nebo sběratelské předměty, pokud jsou

starší 100 let.

Kdy lze použít zvláštního režim pro obchodníky

Zvláštní režim může obchodník použít dle § 90 odst. 2 písm. b) zákona o DPH pouze v některých případech.

1) Nejčastěji se jedná o nákup zboží osoby nepovinné k dani.

Příklad

Obchodník vykupuje od běžných občanů obnošené oblečení či ojeté automobily

2) Dále lze využít zvláštní režim, kdy se jedná o nákup od osoby povinné k dani se sídlem v tuzemsku, která není plátcem, nebo od osvobozené osoby, která není plátcem, nebo od osoby povinné k dani, pro kterou je dodání předmětného zboží osvobozeno od daně dle § 62 zákona o DPH.

Příklad

Obchodník koupil ojetý automobil od podnikatele, který není plátcem

Příklad

Obchodník koupil od nemocnice sanitku, kterou využívala výhradně pro osvobozená plnění bez nároku na odpočet daně.

3) Dále lze využít zvláštní režim v případě koupě předmětného zboží od jiného obchodníka za podmínky, že tento obchodník při dodání zboží použil zvláštní režim.

Příklad

Obchodník provozující autobazar v tuzemsku nakoupil ojetý automobil od autobazaru z jiného členského státu, který používá zvláštní režim. Autobazar z jiného členského státu na doklad potvrdil, že používá zvláštní režim pro obchodníky s použitým zbožím. Dle § 2a odst. 1 písm. b) písm. 1 zákona o DPH není předmětem daně pořízení zboží z jiného členského státu, jestliže je v členském státě zahájení odeslání nebo přepravy tohoto zboží předmětem daně s uplatněním zvláštního režimu pro obchodníky s použitým zbožím, uměleckými díly, sběratelskými předměty a starožitnostmi. U uvedeného vyplývá, že v tomto příkladu se nepoužije běžný režim zdanění při pořízení zboží z jiného členského státu, protože tuzemskému obchodníkovi nevzniká povinnost priznat daň.

Jak stanovit základ daně

V případě použití zvláštního režimu pro obchodníky s použitým zbožím, uměleckými díly, sběratelskými předměty a starožitnostmi je základem daně dle § 90 odst. 3 zákona o DPH přírážka snížená o daň z přírážky. V případě, že rozdíl mezi pořizovací a prodejní cenou je záporný, tedy obchodník prodá předmětné zboží se ztrátou, základem daně je nula.

Přirážku je možné stanovit dvěma způsoby:

1) Přirážka je stanovena jako rozdíl mezi prodejní a pořizovací cenou zboží.

Prodejní cenou je částka, kterou obchodník získá za prodej zboží od kupujícího a to včetně dotace k ceně, daní, cel, poplatků a vedlejších výdajů. Za vedlejší výdaje se považuje provize, náklady na balné, přepravu a pojištění.

Pořizovací cenou se rozumí částka zaplacená obchodníkem za nákup zboží.

Příklad

Obchodník zakoupil ojetý automobil os běžného občana za pořizovací cenu 100.000 Kč. Tento automobil obchodník prodal v prodejní ceně 130.000 Kč, tedy s přírážkou ve výši 30.000 Kč. Obchodník zaplatí daň z přírážky ve výši 5.208 Kč ($30.000 \text{ Kč} * 0,1736$).

2) Přírážka je stanovena za zdaňovací období

Přírážka je stanovena dle § 90 odst. 4 zákona o DPH jako rozdíl mezi celkovou prodejní cenou za dodané zboží za zdaňovací období (celkovou tržbou za zdaňovací období) a celkovou pořizovací cenou zboží za zdaňovací období (celkovou hodnotou nákupů za zdaňovací období).

Této varianty lze využít pouze v případě obchodování se zbožím, jehož jednotková cena nepřevyšuje částku 1.000 Kč. Prakticky se tedy obvykle jedná o komodity, kterou obchodník pořizuje ve velkém množství s jednotkovou cenou do 1.000 Kč nebo o komodity s jednotkovou cenou zboží do 1.000 Kč a současně obchodník jednotkovou cenu zboží nezná (například se může jednat o nákup velkých balíků obnošeného zboží).

Vývoz zboží

Podle § 90 odst. 9 zákona o DPH při vývozu použitého zboží, uměleckých děl, sběratelských předmětů nebo starožitností se jedná se o plnění osvobozené bez daně. Vývoz použitého zboží uvádí obchodník na řádek 22 daňového přiznání.

Musí být ovšem naplněny podmínky vývozu zboží, tedy jedná se o dodání zboží plátcem, které je odesláno nebo přepraveno z tuzemska do třetí země prodávajícím nebo jím zmocněnou třetí osobou.

Nárok na odpočet daně

Podle § 90 odst. 10 zákona o DPH nemůže obchodník využít při nákupu zboží nárok na odpočet daně a to z důvodu, že obchodník mohl nakoupit předmětné zboží pouze od osob, které při dodání zboží obchodníkovi neuplatnili daň. Tedy v případě dodání zboží, které je předmětem zvláštního režimu, nemá plátcem nárok na odpočet daně z přírážky, kterou obchodník stanovil.

Příklad

Plátce zakoupil ojetý automobil, přičemž na dokladu je uvedeno, že obchodník používá zvláštní režim s použitým zbožím. Plátce nemá nárok na odpočet daně z tohoto nákupu.

Podle § 90 odst. 11 zákona o DPH nemá obchodník nárok na odpočet daně v případě, že sám doveze umělecké dílo, sběratelský předmět nebo starožitnost, nebo autor díla či jeho právní nástupce dodá obchodníkovi a ten současně použije zvláštní režim při dodání zboží.

Příklad

Obchodník dovezl do tuzemska obraz ze Švýcarska za 100.000 Kč. Obchodník je povinen přiznat daň při dovozu zboží ve výši 15.000 Kč ($100.000 * 0,15$). Pořizovací cena tedy činí 115.000 Kč. Tento obraz obchodník prodal za 180.000 Kč a při prodeji použil zvláštní režim. Přírážka tedy činí 65.000 Kč. Daň je tedy ve výši 11.284 Kč ($65.000 * 0,1736$). Obchodník nemá nárok na odpočet daně.

Bc. Lukáš Taragel

e-mail: lukas@taragel.cz

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů , judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Mezinárodní dožádání a lhůta pro stanovení daně: kritéria účelnosti, věcnosti a včasnosti v judikatuře](#)
- [Prověrování zahraničních investic a kybernetická regulace: řízená služba jako nová transakční proměnná](#)
- [Nová úprava kvalifikovaných zaměstnaneckých opcí](#)
- [Silná koruna: jaké dopady má posilující koruna na české firmy](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc únor 2026](#)
- [Nejvyšší správní soud vymezuje nové hranice zneužití práva u běžných nákladů na reklamu](#)
- [Aktuální judikatura k holdingovým strukturám](#)
- [Exkluzivita má svou cenu. NSS se vyjádřil k nájemnému mezi spojenými osobami](#)
- [Daňové změny a novinky 2026: Nová pravidla pro zaměstnanecké opce a benefity i změny v DPH u nemovitostí](#)
- [Společníci by neměli fakturovat své společnosti](#)
- [Do 5 milionů EUR bez prospektu cenných papírů - novela ZPKT!](#)